

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/03/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2022 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: С.Батсайхан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Batsaikhans@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
3. Аудитын тайлан	7
3.1 Ерөнхий зүйл	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Материаллаг байдал.....	15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	18
3.8 Аудитын гол асуудал.....	18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	18
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
3.12 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил түүний үр дүн.....	19
4. Аудитын илрүүлэлт.....	20
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	20

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС

Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

ЦАГААНХАЙРХАН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Б.ТӨӨРҮҮЛ ТАНАА

2022.03.23 № УВА-2022/03/НА-СТА-ТТЗ
танай _____-ны № _____-т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цагаанхайрхан сумын Засаг дарга нь 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

0200200621

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	608,319,074.04	752,355,739.46
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	264,541,249.99	313,256,423.48
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	264,541,249.99	313,256,423.48
31210	Төгрөг	264,541,249.99	313,256,423.48
31211	Төрийн сангийн харилцах	264,541,249.99	313,256,335.78
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0	87.7
33	АВЛАГА	139,096,211.44	148,167,502.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	231,393.44	610,200.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0	17,523,800.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	9,752,591.00	3,020,000.00
33500	Бусад авлага	2,050,000.00	14,060,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	0	14,060,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,050,000.00	0
33600	Зээлийн авлага	127,062,227.00	112,953,502.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	127,062,227.00	112,953,502.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	127,062,227.00	112,953,502.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	204,681,612.61	290,931,813.98
35100	Түүхий эд материал	3,396,646.00	17,833,645.50
35130	Эм боох материал	3,396,646.00	17,833,645.50
35400	Хангамжийн материал	201,284,966.61	273,098,168.48
35410	Бичиг хэргийн материал	19,166,957.00	23,696,027.00
35420	Аж ахуйн материал	105,808,084.60	157,637,664.47
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	340,000.00	750,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	0	3,200,000.00
35450	Барилгын засварын материал	6,888,348.00	2,536,500.00
35460	Хүнсний материал	294,400.01	3,773,400.01
35470	Бусад хангамжийн материал	68,787,177.00	81,504,577.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,390,625,729.21	5,413,449,055.31
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,390,625,729.21	5,413,449,055.31
39200	Биет хөрөнгө	2,257,625,729.21	5,279,427,055.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,694,292,250.80	4,647,413,970.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-348,596,090.94	-431,801,297.69
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	354,396,633.00	577,206,633.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-176,351,516.85	-222,081,449.51
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	440,788,351.70	454,417,644.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-293,808,862.15	-302,653,374.39
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	262,310,996.38	291,324,646.54
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-149,255,190.43	-135,546,409.82
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	33,646,000.00	35,434,914.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,103,167.11	-10,971,164.45
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	888,063,725.00	799,457,088.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-453,558,852.34	-437,224,735.43
39217	Ном	12,801,452.15	14,450,589.47
39300	Биет бус хөрөнгө	133,000,000.00	134,022,000.00
39301	Програм хангамж	2,240,000.00	2,240,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,240,000.00	-2,240,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	133,000,000.00	134,022,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,998,944,803.25	6,165,804,794.77
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	252,862.00	4,101,194.00

41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	252,862.00	4,101,194.00
41300	Өглөг	252,862.00	4,101,194.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0	3,171,124.00
41360	Бусад өглөг	252,862.00	930,070.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	252,862.00	930,070.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,998,691,941.25	6,161,703,600.77
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,998,691,941.25	6,161,703,600.77
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,200,800,296.62	2,201,822,296.62
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	614,535,208.61	3,776,539,561.17
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	460,253,868.51	614,549,901.65
51220	Тайлант үеийн үр дүн	154,281,340.10	3,161,989,659.52
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	183,356,436.02	183,341,742.98
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,998,944,803.25	6,165,804,794.77

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,420,688,135.51	5,967,407,572.66
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	144,309,222.68	157,402,008.95
110	Орлогын албан татвар	124,254,473.48	108,262,054.95
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	124,254,473.48	108,262,054.95
110002	Үйл ажиллагааны орлого	559,645.00	16,640,456.01
110003	Хөрөнгийн орлого	97,439,931.98	75,656,590.94
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	132,500.00	6,675,200.00
110008	Шууд бус орлого	26,122,396.50	9,289,808.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,662,000.00	16,696,080.00
113002	Бууны албан татвар	1,662,000.00	2,198,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.00	14,498,080.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	18,392,749.20	32,443,874.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,277,448.60	3,089,321.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,912,448.60	3,089,321.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	3,100,000.00	0.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	265,000.00	0.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	7,689,710.00	21,968,198.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	6,393,710.00	21,063,672.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,296,000.00	904,526.00
1183	Бусад татвар	5,425,590.60	7,386,355.00
118301	Бусад татвар	5,425,590.60	7,386,355.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	287,612,596.00	3,343,717,143.71
120	Нийтлэг татварын бус орлого	287,612,596.00	3,343,717,143.71
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,378,000.00	9,196,974.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,378,000.00	9,196,974.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	228,175,044.00	2,173,157,538.25
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	51,059,552.00	1,161,362,631.46
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,988,766,316.83	2,466,288,420.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,507,210,464.00	1,574,200,377.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,401,688,500.00	1,427,463,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	105,521,964.00	146,737,377.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	51,464,241.00	131,976,373.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,361,900.00	15,005,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,457,836.00	450,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,644,505.00	815,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,000,000.00	115,706,373.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,389,427,100.00	722,064,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	749,511,000.00	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	639,916,100.00	722,064,300.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	19,848,331.83	0.00

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,848,331.83	0.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	20,816,180.00	38,047,370.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	20,816,180.00	38,047,370.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,158,750,473.07	2,632,745,143.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,158,750,473.07	2,632,745,143.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,252,185,010.27	2,509,591,550.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,409,721,393.03	1,434,025,478.04
210101	Үндсэн цалин	1,093,269,135.03	1,109,610,857.01
210102	Нэмэгдэл	163,344,753.00	163,065,220.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,679,422.00	4,690,999.80
210104	Урамшуулал	92,473,935.00	97,921,279.01
210105	Гэрээт ажлын хөлс	54,954,148.00	58,737,121.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	165,259,550.73	188,325,768.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	109,003,849.90	134,463,144.14
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,368,716.43	14,219,309.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,924,299.64	11,128,175.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,384,404.74	2,375,738.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,578,280.02	26,139,400.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	220,531,251.00	307,835,430.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,567,502.00	11,781,206.67
210302	Түлш, халаалт	209,778,749.00	295,239,224.00
210303	Цэвэр, бохир ус	185,000.00	815,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	89,280,649.00	102,751,415.00
210401	Бичиг хэрэг	8,704,650.00	10,512,306.00
210402	Тээвэр, шатахуун	65,181,619.00	65,264,401.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,694,600.00	5,320,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,900,500.00	5,478,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,799,280.00	16,175,808.00
2105	Нормативт зардал	66,359,872.00	140,616,552.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	25,165,907.00	100,838,167.00
210502	Хоол, хүнс	38,514,465.00	35,178,385.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,679,500.00	4,600,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,595,300.00	21,955,448.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	499,500.00
210604	Урсгал засвар	18,095,300.00	21,455,948.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,712,800.00	5,101,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,712,800.00	5,101,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,126,859.00	6,188,740.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,971,571.00	1,357,180.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	740,000.00	1,483,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	219,500.00	260,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	144,028.00	197,808.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	67,350.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	828,000.00	2,081,000.00
210807	Газрын төлбөр	113,760.00	741,602.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	273,597,335.51	302,791,717.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,588,576.00	39,368,970.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,392,600.00	5,484,350.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	228,616,159.51	257,938,397.86

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	906,565,462.80	123,153,593.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	39,535,400.00	91,796,990.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,718,700.00	26,168,690.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,916,700.00	11,653,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,900,000.00	53,974,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	672,506.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	672,506.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	769,359,331.83	0.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	749,511,000.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,848,331.83	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	97,670,730.97	30,684,097.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	97,670,730.97	30,684,097.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	261,937,662.44	3,334,662,428.90
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	107,656,322.34	172,672,769.38
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2,138,461.34	16,533,549.38
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	105,517,861.00	156,139,220.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	154,281,340.10	3,161,989,659.52

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,202,428,973.51	2,707,254,918.95
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	144,309,222.68	157,402,008.95
110	Орлогын албан татвар	124,254,473.48	108,262,054.95
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	124,254,473.48	108,262,054.95
110002	Үйл ажиллагааны орлого	559,645.00	16,640,456.01
110003	Хөрөнгийн орлого	97,439,931.98	75,656,590.94
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	132,500.00	6,675,200.00
110008	Шууд бус орлого	26,122,396.50	9,289,808.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,662,000.00	16,696,080.00
113002	Бууны албан татвар	1,662,000.00	2,198,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	14,498,080.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	18,392,749.20	32,443,874.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,277,448.60	3,089,321.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,912,448.60	3,089,321.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	3,100,000.00	0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	265,000.00	0
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	7,689,710.00	21,968,198.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	6,393,710.00	21,063,672.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,296,000.00	904,526.00
1183	Бусад татвар	5,425,590.60	7,386,355.00
118301	Бусад татвар	5,425,590.60	7,386,355.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	69,353,434.00	99,401,816.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	69,353,434.00	99,401,816.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	69,353,434.00	99,401,816.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	69,353,434.00	99,401,816.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,988,766,316.83	2,450,451,094.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,507,210,464.00	1,574,200,377.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,401,688,500.00	1,427,463,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	105,521,964.00	146,737,377.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	51,464,241.00	133,662,847.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,361,900.00	15,005,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,457,836.00	450,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,644,505.00	815,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,000,000.00	117,392,847.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,389,427,100.00	722,064,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	749,511,000.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	639,916,100.00	722,064,300.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	19,848,331.83	0
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,848,331.83	0
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	20,816,180.00	20,523,570.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	20,816,180.00	20,523,570.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,919,935,691.00	2,389,616,125.46

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,919,935,691.00	2,389,616,125.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,014,948,978.20	2,267,392,602.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,408,569,254.37	1,432,046,267.60
210101	Үндсэн цалин	1,092,116,997.17	1,107,695,952.57
210102	Нэмэгдэл	163,344,753.00	163,065,220.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,679,422.00	4,690,999.80
210104	Урамшуулал	92,473,934.36	97,921,279.01
210105	Гэрээт ажлын хөлс	54,954,147.84	58,672,815.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	165,278,846.83	187,635,523.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	109,019,804.00	133,776,191.14
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,368,716.43	14,219,359.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,924,299.64	11,128,175.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,387,746.74	2,372,396.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,578,280.02	26,139,400.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	220,661,251.00	311,165,430.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,437,502.00	11,911,206.67
210302	Түлш, халаалт	210,038,749.00	298,439,224.00
210303	Цэвэр, бохир ус	185,000.00	815,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	83,870,299.00	108,402,177.00
210401	Бичиг хэрэг	6,201,150.00	8,407,826.00
210402	Тээвэр, шатахуун	62,490,199.00	64,661,251.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,954,600.00	5,320,400.00
210404	Ном, хэвлэл	146,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,721,500.00	7,004,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,356,850.00	22,908,300.00
2105	Нормативт зардал	62,482,372.00	143,137,543.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,759,757.00	92,744,658.00
210502	Хоол, хүнс	35,333,615.00	36,419,885.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,389,000.00	13,973,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,699,800.00	25,012,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	809,000.00	1,837,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	600,000.00	581,500.00
210604	Урсгал засвар	18,290,800.00	22,592,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,712,800.00	5,101,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,712,800.00	5,101,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,932,559.00	7,159,740.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,736,271.00	2,328,180.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	740,000.00	1,483,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	219,500.00	260,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	144,028.00	197,808.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	67,350.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,869,000.00	2,081,000.00
210807	Газрын төлбөр	113,760.00	741,602.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,741,796.00	47,732,820.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,819,996.00	35,307,020.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,921,800.00	12,425,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	904,986,712.80	122,223,523.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	37,956,650.00	90,866,920.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,139,950.00	36,892,020.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,916,700.00	0

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,900,000.00	53,974,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	672,506.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	672,506.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	769,359,331.83	0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	749,511,000.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,848,331.83	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	97,670,730.97	30,684,097.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	97,670,730.97	30,684,097.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	282,493,282.51	317,638,793.49
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	158,573,091.00	199,923,620.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	158,573,091.00	199,923,620.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	158,573,091.00	199,923,620.00
223001	Бусад хөрөнгө	105,517,861.00	156,139,220.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	53,055,230.00	43,784,400.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-158,573,091.00	-199,923,620.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	0	-69,000,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	0	69,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	0	69,000,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	123,920,191.51	48,715,173.49
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	140,621,058.48	264,541,249.99
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	264,541,249.99	313,256,423.48

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	2,177,032,296.62	186,148,705.90	451,556,438.51	2,814,737,441.03
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	8,697,430.00	8,697,430.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,177,032,296.62	186,148,705.90	460,253,868.51	2,823,434,871.03
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-2,792,269.88	0.00	-2,792,269.88
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	23,768,000.00	0.00	0.00	23,768,000.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	154,281,340.10	154,281,340.10
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,200,800,296.62	183,356,436.02	614,535,208.61	2,998,691,941.25
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,200,800,296.62	183,356,436.02	614,535,208.61	2,998,691,941.25
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	14,693.04	14,693.04
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,200,800,296.62	183,356,436.02	614,549,901.65	2,998,706,634.29
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-14,693.04	0.00	-14,693.04
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	1,022,000.00	0.00	0.00	1,022,000.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	3,161,989,659.52	3,161,989,659.52
2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,201,822,296.62	183,341,742.98	3,776,539,561.17	6,161,703,600.77

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,586,223,100.00	2,496,180,362.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,321,934,200.00	2,271,041,142.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,272,083,500.00	2,221,259,722.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,444,239,800.00	1,423,130,867.60
210101	Үндсэн цалин	1,123,423,700.00	1,107,695,952.57
210102	Нэмэгдэл	163,632,300.00	163,065,220.48
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,808,000.00	4,690,999.80
210104	Урамшуулал	91,332,100.00	89,005,879.01
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60,043,700.00	58,672,815.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	194,972,100.00	186,734,191.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	137,202,800.00	132,874,858.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,442,400.00	14,219,359.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,553,600.00	11,128,175.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,888,500.00	2,372,396.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,884,800.00	26,139,400.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	313,923,200.00	311,165,430.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,798,100.00	11,911,206.67
210302	Түлш, халаалт	297,305,100.00	298,439,224.00
210303	Цэвэр, бохир ус	820,000.00	815,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	102,016,800.00	99,537,610.00
210401	Бичиг хэрэг	8,596,800.00	8,220,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	57,389,400.00	56,944,860.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,675,700.00	5,100,400.00
210404	Ном, хэвлэл	781,200.00	779,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,522,600.00	6,454,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	22,051,100.00	22,037,300.00
2105	Нормативт зардал	91,440,000.00	78,548,043.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	28,159,400.00	28,155,158.00
210502	Хоол, хүнс	49,250,800.00	36,419,885.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	14,029,800.00	13,973,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	66,879,900.00	66,186,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	33,179,500.00	32,872,500.00
210602	Тавилга	10,180,000.00	10,140,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	583,300.00	581,500.00
210604	Урсгал засвар	22,937,100.00	22,592,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,508,100.00	4,931,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,508,100.00	4,931,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,891,900.00	7,567,060.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,067,400.00	2,735,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,886,400.00	1,483,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	260,600.00	260,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	252,000.00	197,808.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	205,000.00	67,350.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,468,100.00	2,081,000.00

210807	Газрын төлбөр	752,400.00	741,602.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,211,700.00	43,458,820.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,211,200.00	34,857,020.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,000,500.00	8,601,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49,850,700.00	49,781,420.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	49,850,700.00	49,781,420.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	36,893,700.00	36,892,020.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,957,000.00	12,889,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	195,288,900.00	156,139,220.00
223001	Бусад хөрөнгө	195,288,900.00	156,139,220.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	69,000,000.00	69,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	69,000,000.00	69,000,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,586,223,100.00	2,521,731,461.15
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,574,200,300.00	1,543,516,279.58
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,427,463,000.00	1,396,778,902.58
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	146,737,300.00	146,737,377.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	871,254,300.00	858,289,795.57
320001	Орон нутгийн төсвөөс	871,254,300.00	858,289,795.57
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	20,716,900.00	20,523,570.00
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	20,716,900.00	20,523,570.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	120,051,600.00	99,401,816.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	41,500,000.00	99,401,816.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	78,551,600.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	150,144,355.30
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	175,695,453.71

2.6. АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	133,662,759.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	133,662,759.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	89,917,279.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,915,400.00
210104	Урамшуулал	8,915,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	901,332.30
210201	Тэтгэврийн даатгал	901,332.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,544,367.00
210401	Бичиг хэрэг	186,976.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,716,391.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	220,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	550,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	871,000.00
2105	Нормативт зардал	64,589,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	64,589,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,200,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	170,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	170,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	322,680.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	322,680.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,274,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	450,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,824,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	43,745,480.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,085,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	41,085,500.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,659,980.00
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	672,506.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,987,474.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	133,662,847.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	133,662,847.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	15,005,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	450,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	815,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	117,392,847.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	87.70
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	87.70

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Батсайхан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн 38 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Шалгагдагч этгээд, түүний орчин ба дотоод хяналт

Цагаанхайрхан сумын Засаг дарга нь “Байгалийн баялаг, орон нутгийн нөөц боломжид түшиглэсэн үйлдвэрлэл үйлчилгээ, дэд бүтэц, аялал жуулчлал хөгжсөн, уламжлалт болон эрчимжсэн мал аж ахуй, газар тариалан бүхий, хүний хөгжлийг дээдэлсэн, чинээлэг иргэдтэй сум болно” гэсэн гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хөдөө аж ахуйн салбарыг эрчимжүүлэн хөгжүүлэх
- Байгаль хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх
- Орон нутагт дэд бүтэц, бизнесийн орчныг сайжруулах
- Байгалийн баялаг, орон нутгийн нөөц боломжид тулгуурлан жижиг дунд үйлдвэрлэл үйлчилгээг хөгжүүлэх
- Төрийн үйлчилгээний ил тод байдлыг ханган чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх
- Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлэх зэрэг зорилтуудыг дэвшүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Малын тоо толгойн албан татварын тухай хууль
- Нийгмийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль
- Коронавируст халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай
- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор “төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”

Шалгагдагч этгээдийн удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Сумын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд мөрдөх тусгайлан баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй бөгөөд Сангийн яамнаас гаргасан бодлого шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэн и-баланс цахим программ хангамж ашиглан холбогдох хууль тогтоомж, Нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцүүлэн, үйл ажиллагааны онцлог тохируулан ашиглаж байна.

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг акрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 26.5 сая төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын 80 хувиар тооцож 21.2 сая төгрөгөөр тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 3,166.9 сая төгрөгөөр буюу 51.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

			/сая.төгрөг/
Мөнгөн хөрөнгө	264.5	313.2	48.7
Авлага	139.1	148.2	9.1
Урьдчилгаа	0.0	0.0	
Бараа материал	204.7	290.9	86.2
Үндсэн хөрөнгө	2,390.6	5,413.4	3,022.8
Нийт хөрөнгийн дүн	2,998.9	6,165.8	3,166.9
Нийт өр төлбөр	0.25	4.1	3.8
Засгийн газрын хувь оролцоо	2,998.7	6,161.7	3,163.0
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,998.9	6,165.8	3,166.9

Эх сурвалж: Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 313.2 сая төгрөг болж 48.7 сая төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн ерөнхий орлого, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сан, Эрүүл мэндийн төвийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны үлдэгдэл 148.2 сая төгрөг болж 9.1 сая төгрөгөөр өссөн нь Сум хөгжүүлэх сан, Хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төвийн авлага нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 290.9 сая төгрөг болж 86.2 сая төгрөгөөр өссөн нь Соёлын төв, Засаг даргын тамгын газар, Ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төвийн бараа материал нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,413.4 сая төгрөг болж 3,022.8 сая төгрөгөөр өссөн нь Улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хөрөнгө нэмэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 6,161.7 сая төгрөг болж 3,163.0 сая төгрөгөөр буюу 51.3 хувиар өссөн байна. Энэ нь хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 2,565.2 сая төгрөгөөр буюу 42.8 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 507.4 сая төгрөгөөр буюу 16 хувиар буурсан байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.5.5 Орлогын данс

Тайлант онд татварын орлого 160.5 сая, татварын бус орлого 3,343.7 сая, тусламж санхүүжилтийн орлого 2,481.7 сая, нийт 5,985.9 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого орсон байна.

3.5.6 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой Төсвийн шууд захирагчид 10.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Цагаанхайрхан сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал:

-Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардлаас зарцуулсан бензин шатахууны зарим зарцуулалтад ажлын тайлангүй зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Цагаанхайрхан сумын Эрүүл мэндийн төв:

-Цагаанхайрхан сумын Эрүүл мэндийн төв нь төрийн албан хаагчийн мөнгөн урамшуулал болон ковид-19 цар тахалтай холбогдуулан Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 377/А99 дугаар тушаалаар олгосон урамшуулалтай давхардуулан ажилтнуудад 10,000.0 мянган төгрөгийн мөнгөн тэтгэмж олгосон зөрчилд зөвлөмж өглөө.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Цагаанхайрхан сумын 2021 оны төсвийг сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн 2/1 дүгээр тогтоолоор 2,466.3 сая төгрөгөөр баталж 2021 оны 08 дугаар сарын 12-ны өдрийн 5/01 дүгээр тогтоолоор тодотгол хийж анх баталсан дүнгээс 49.2 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 2,515.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,515.5 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 1,448.2 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 1,005.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 20.7 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 41.5 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,543.5 сая, орон нутгийн төсвөөс 857.9 сая, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 20.5 сая, төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас 99.4 сая, нийт 2,521.4 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 2,271.0 сая төгрөгийг зарцуулж улсын төсөвт 30.7 сая, орон нутгийн төсөвт 19.2 сая, нийт 49.9 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,496.2 сая төгрөг буюу 96.5 хувьтай байгаа нь зардлыг 49.9 сая төгрөгөөр хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Цагаанхайрхан сумын ИТХ-ын 2021 оны 08 дүгээр сарын 12-ны өдрийн сумын 2021 оны тодотгосон төсөв батлах тухай 4/01 дүгээр тогтоолд зааснаар Цагаанхайрхан сумын Засаг дарга тайлант онд 75.5 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 160.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 47 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 1.4 сая, төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс ирсэн хандив 15.0 сая, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 115.1 сая, ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 0.45 сая нийт 131.9 төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж 131.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 706.1-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан ерөнхий чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил өмнөх аудитаар илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 157 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 131, хугацаа хоцроож 26 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна. Хугацаа болоогүй хүлээгдэж байгаа 2 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна. Харин хөрөнгө бүртгэлд тусгах 9.9 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага өгснийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

д/д	Албан шаардлагын утга	хэрэгжилт	хувь
1	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн 9.9 сая төгрөгийн халуун усны шугамыг данс бүртгэлд тусгаагүй	Сумын Засаг даргын тамгын газрын дансанд 2021 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн 1 дүгээр дугаартай орлогын баримтаар бүртгэсэн байна.	100%

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 1 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/43 дугаар захирамжаар сумдын Засаг даргын тамгын газрын, багийн бүтэц орон тоог батлахдаа гэрээт ажилтны орон тоог батлаагүй байна. Дараагийн аудитаар энэ асуудлыг анхаарч шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

3.12 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар

Цагаанхайрхан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 3 тусгай сан, нийт 9 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 6 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 3 санг түүвэрт хамруулсан.

Аудитад хамрагдсан төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа 6 байгууллагын санхүүгийн тайланд "Зөрчилгүй" санал дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудад хийсэн аудитаар нийт 10.0 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн 2 зөвлөмж өгсөн.

Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс								
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
1	ИТХ										1	
2	ЗДТГ											
3	ЕБС											
4	ЭМТ	1	10.0								1	10.0
Дүн		1	10.0								2	10.0

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

/сая төгрөгөөр/

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс								
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
1	Цагаанхайрхан сумын Засаг дарга	0	0.0									
НИЙТ		0	0.0									

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР /С.БАТСАЙХАН/

2022 оны 03 сарын 21-ний өдөр